

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
De heer dr. M.G. Heijdra
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Woerden : 5 december 2024

Onze ref. : E24b18/HG-is
Doorkiesnr. : 0348 48 43 50
E-mail : hg@vemw.nl

Onderwerp : INEK

De energietransitie en de industriële transitie maken deel uit van de strategie om de Nederlandse en Europese klimaatdoelstellingen te halen. Het geraadpleegde INEK (Integraal Nationaal Energie en Klimaatplan) bevat de specifieke strategie die Nederland volgt om aan deze verplichtingen te voldoen. In deze brief wil VEMW, in haar rol als vertegenwoordiger van de energie-intensieve industrie, enkele uitdagingen benadrukken die verder moeten worden opgelost om de klimaatdoelstellingen te bereiken.

Beperkte beschikbaarheid en betaalbaarheid van elektriciteit

De elektriciteitssector is niet genoeg gegroeid om gelijke tred te houden met de vraag naar elektriciteit. Dit heeft vele ketengevolgen die de vermindering van CO₂-uitstoot in de industrie belemmeren. Het begint met congestie in het net, waardoor bedrijven hun processen niet kunnen elektrificeren en dus CO₂ blijven uitstoten. Binnen de EU moeten bedrijven betalen voor de uitgestoten CO₂ en in Nederland komt daar bovenop nog een extra CO₂-heffing. Hierdoor moeten bedrijven dubbele koolstofkosten betalen, aangezien er onvoldoende mogelijkheden zijn om deze te vermijden (geen beschikbaarheid van elektriciteit of andere energiebronnen met een lage CO₂-uitstoot). De Nederlandse heffing, bovenop het EU-ETS, is onder de huidige omstandigheden geen efficiënte prikkel om de uitstoot te verminderen. Er bestaat immers al een stimulans op Europees niveau en, zoals eerder genoemd, zijn er onvoldoende alternatieven om het gebruik van fossiele brandstoffen te vervangen en zodoende de heffing te vermijden.

Een andere factor die de transitie belemmert, zijn de hoge kosten voor elektriciteit. In Nederland liggen de elektriciteitskosten 15% tot 66% hoger dan in Duitsland, Frankrijk en België. ¹ Op dit moment vormen de nettarieven 20% van de totale elektriciteitskosten, maar aangezien de kosten

---

¹ Electricity cost assessment for large industry in the Netherlands, Belgium, Germany and France. E-Bridge. 2024.

voor de ontwikkeling van infrastructuur en balancering worden doorberekend in de nettarieven, wordt verwacht dat deze in het komende jaar met 95% zullen stijgen.²

Deze omstandigheden zijn niet bevorderlijk voor een positieve businesscase voor elektrificatie voor de industrie. Een effectieve aanpak hiervoor is: 1) behoud van de regeling voor indirecte kostencompensatie, 2) compensatie overwegen van de stijging van de kosten als gevolg van de afschaffing van de volumecorrectieregeling, 3) alternatieven zoeken voor de financiering van de kosten voor Net op Zee.

Waterstof implementatie

Koolstofarme waterstof kan op verschillende manieren worden geproduceerd. Binnen het Europese beleid krijgt de productie van groene waterstof (geclassificeerd als een hernieuwbare brandstof van niet-biologische oorsprong) de voorkeur, met als doel een aandeel van 42% in de industrie tegen 2030.

Dit doel kan worden geïmplementeerd op basis van de beleidsvoorkeuren van elke lidstaat. In Nederland is voorgesteld om de industrie een doelstelling van 8 tot 24% te geven, terwijl het resterende percentage (18-34%) zal worden gerealiseerd door een combinatie van productie- en afnamesubsidies. Aangezien het nog niet bekend is hoe het doel in andere lidstaten zal worden geïmplementeerd, zou dit doel het gelijke speelveld voor de Nederlandse industrie kunnen verslechteren.

Veder laat deze verplichting geen ruimte voor stimulering van het gebruik van blauwe waterstof (waterstof geproduceerd uit fossiele brandstoffen in combinatie met CCS), wat vooralsnog een aantrekkelijkere optie is, aangezien de prijzen voor groene waterstof thans 3 tot 5 keer hoger liggen. Wij stellen voor het doel te heroverwegen en bij de implementatie in Nederland rekening te houden met de vertraagde ontwikkeling van de waterstofinfrastructuur (vertraging van de Delta Rhine Corridor van 2028 naar 2032).

CCS

Carbon Capture and Storage (CCS) is een essentieel onderdeel om de klimaatdoelstellingen te halen. Op dit moment ondervinden CCS-projecten echter veel uitdagingen die de ontwikkeling van een CCS-markt belemmeren. De onduidelijkheid van de tarieven, en daarmee de ongeschiktheid van de SDE++-subsidie zijn twee van de belangrijkste obstakels waarmee geïnteresseerde partijen te maken hebben. Tot nu toe heeft de overheid geen concrete maatregelen genomen om deze problemen op te lossen, waardoor de markt niet van de grond komt. Dit vertraagt de ontwikkeling van infrastructuur, met als gevolg dat ook andere langetermijnstrategieën, zoals koolstofverwijdering, mogelijk niet haalbaar worden.

Wij hopen dat u onze opmerkingen en verzoeken over het conceptplan van de INEK in overweging neemt. Vanzelfsprekend zijn wij, indien gewenst, beschikbaar voor een nadere (mondelinge) toelichting.

Met vriendelijke groet,

w.g.

dr. H. Grünfeld
Algemeen directeur

---

² Grid fee outlook for the Netherlands 2045. Aurora. 2024.